

„Księżniczka na opak wywrócona”

Pedro Calderon de la Barca (1600—1681) jest jednym z najwybitniejszych przedstawicieli hiszpańskiego i światowego baroku w teatrze. Romantycy stawiali go na równi z Szekspirem. Nie ma tu miejsca na aptekarskie wyważanie proporcji. Trzeba jednak podkreślić, że — podobnie jak Szekspir — zaskakuje Calderon wszechstronnością zainteresowań, różnorodnością nastrojów... Ceniony głównie jako tragic — autor „Życia snem”, „Alkada z Alamei” czy „Księżca niezłomnego” — jest przecież także autorem rozkosznych komedii. Rzecz charakterystyczna, że gloryfikator zasad kastyljskiego honoru, (od jego nazwiska ukształtowano przecież termin „caldaroniano” dla określenia ludzi na punkcie honoru przeczulonych), w twórczości komediowej sprawę tę traktuje inaczej, bardziej, a nawet zdecydowanie, lekko. Interesujące jest zresztą, że wiele problemów sygnalizowanych w tragediach znajduje swe komediowe repliki.

„Księżniczka na opak wywrócona” ma wiele punktów stycznych z „Życiem snem”. I o ile jednak tam „przebieranka”, związana z tym zmiłana osobowości, ma wymiar tragiczny, w „Ksi-

ężnicze” posiada zdecydowanie komediowy charakter.

„Księżniczkę na opak wywróconą” przełożył, a właściwie „łmiłował” Jarostaw Marek Rymkiewicz, jeden z bardziej utalentowanych poetów i dramaturgów młodszego pokolenia. Potoczysta rytmika tego przekładu, jego literacka sprawność i dowcip, to podstawowe i zasadnicze zalety sztuki, na której premierę zaprasza Państwowy Teatr Dramatyczny w Wałbrzychu.

Warto tu dodać, że teatr wałbrzyski realizował przed paru laty inną komedię Calderona — „Dwoje bram — trudna straż”, która spotkała się z najwyższym zainteresowaniem widzów w siedzibie i objędźcie. „Księżniczka” zapowiada jeszcze znakomitą zabawę dla tego choćby, że przekład Rymkiewicza na głowę bije toporne frazy, którymi komedię Calderona przekładał Porębowicz.

Wałbrzyskie przedstawienie księżniczki reżyserowała Ewa Kozłogórska, scenografia jest dziełem Wojciecha Jankowiaka. W rolach hultajskiej pary służących: Teresa Ujazdowska (Gletta) i Kazimierz Młgdar (Perote), w pozostałych między innymi: — Halina Bu-

likówna, Jadwiga Derżyńska, Krystyna Liškowska, Zofia Staboszówna, Zbigniew Bryczkowski, Sławomir Matczak, Aleksander Pestyk, Krzysztof Stachowski, Jerzy Tyczyński, Jacek Opolski.

(beb)